

Akif Emre ile 35 yıl

Erhan Erken, 29 Mayıs 2017

<http://www.gercek hayat.com.tr/akif-emreye-veda/akif-emre-ile-35-yil/>

Akif Emre ile 1980'lerin başında tanışmıştık. Bulunduğu çevre itibariyle o dönem Yıldız Üniversitesi, Akıncılar, İskenderpaşa geniş halkasının içinde yer almış olan Akif ile tanışıklığımız başlangıç dönemlerinde, görüştüğümüz zamanlarda selamlaşmak tarzındaydı. Hatırladığım kadarıyla ilk yakın temasımız o tarihlerde ortak iş yaptığımız Salih Pulcu'nun, Akabe yayınları için hazırladığı bir kitap kapağı çerçevesinde olmuştu. Rahmetli Cahit Zarifoğlu'nun "Yürekdede ile Padişah" kitabının o kapağı hala hafızamda canlı durur. O dönem yayınevini yöneticisi olan Akif Emre ile görüşmelere ben de katılmıştım. Bu çerçevede başlayan muhabbet 35 seneyi aşmış bugünlere kadar ulaştı.

Akif'in yurt dışı günleri

Akif Emre'nin hayatının bir dönemini geçirdiği Pakistan ve Afganistan günleri onda önemli izler bırakmıştı. Rusya'nın Afganistan'ı işgali sonrası o bölgedeki direnişi yerinde gözlemleyen, mücahitlerin liderleri ile tanışan ve cihadın ruhunu yakından soluyan Emre, sonraki senelerde bu gözlemlerini çok isabetli bir şekilde nakletmiş ve yorumlamıştı.

Akif'in 80'li yıllardaki bir diğer yurt dışı macerası da Londra'ya olmuştu. Esasen Makine Mühendisi olmasına rağmen gazetecilik ve yayıncılık alanına girmişti; bu amaçla 3 sene kaldığı Londra'da da hem İngilizcesini geliştirmiş, hem de yayıncılık ve sinema alanında dersler almıştı.

İslam Dünyası Ansiklopedisi

1985 sonrası Akif, bir dönem İslam Dünyası Ansiklopedisi adlı bir çalışmanın başına getirildi. İslam Dergisi gurubu tarafından başlatılan bu projede İslam Dünyası ile ilgili detaylı bir ansiklopedi tasarlanıyordu. Benim de siyaset okumuş taze bir üniversite mezunu olarak çok hoşuma giden bu proje ile ilgili rahmetlinin Fatih'te Ali Emiri Kütüphanesi'nin hemen arkasındaki binada bulunan odasında uzun ve verimli görüşmeler yaptığımızı hatırlıyorum.

Pek çok kişinin hazırladıkları maddelerle katkı sağladığı bu projede ben de Ortadoğu ülkelerine dair maddeler yazmış, hatta yazdığım yazı karşılığında ilk telifimi de bu projede almıştım. Akif, telifimi bir zarfın içinde bana takdim ettiğinde şaşırarak "bu ne?" dediğimi hatırlıyorum. Hiç aklımdan geçmeyen o parayı bana zorla vermişti. Utanmıştım ama ne yalan söyleyeyim hoşuma da gitmişti. Fakat telifini aldığım bu maddelerin yayınlandığını görmek nasip olmadı. Dizgi, tashih, redaksiyon, resim seçimi konularında ciddi mesafeler kat edilmiş bu proje, yayın grubunun yönetiminin değişmesinden sonra rafa kaldırıldı.

İlginç velime yemeđi

Cenaze sonrası Seracettin Karayağız ile paylaştığımız bir hatıra Akif’i daha iyi tanımak açısından çok ilginçtir. Akif’ler düğün merasimini Kayseri’de yapmışlardı. Biz de İstanbul’daki arkadaşlar için bir velime yemeği tertip etsek diye Seracettin ile konuşmuş ve bu fikrimizi Akif’e de açmıştık. O da çok gönüllü olmasa da bize olur vermişti veya biz öyle anlamıştık.

O zamanlar, bir grup arkadaş ile başladığımız Elif Yuva’nın Yenikapı’daki binasında bu organizasyonu tertip ettik, insanları çağırdık. Velime yemeği günü büyük bir sürpriz oldu ve Akif yemeğe gelmedi. Biz Seracettin ile çok bozulmuştuk. Gelenlere de duruma uygun bir şeyler söyledik. Yine de beraber olmanın hoş bir şey olduğunu ifade ettik. Tabii o dönemde cep telefonu yok ve biz Akif’e ulaşamıyoruz. Ertesi gün ulaşabildik. Akif’in muzip bir ifadeyle cevabı şu olmuştu: “İyi de beni çağırmadınız ki?”

Daima ümmet şuurundaydı

90’lı yılların ilk yarısında Akif kısa bir dönem Peyami Gürel’in Mecidiyeköy’deki Sanat galerisinde danışman olarak çalışmıştı. Sonrasında da Yeni Şafak Yayın Yönetmenliği, gazetede yazarlık ve Kanal 7’deki Dış Haberler Koordinatörlüğü dönemi başladı. Bu çalışmalarında ana ilkelerini şöyle özetlemek mümkündür: İslam dünyasına bütüncül bir bakış, daima ümmet şuurunu vurgulayan bir yaklaşım, mazlumun yanında zalimin karşısında bir duruş...

Türkiye’de konjonktür çok kereler değişse de Akif’in o günkü genel yaklaşımları bence hiç bir zaman değişmedi. Müslümanların önemli bir kısmı görüşlerini ve dayanak noktalarını malesef ya tamamen ya da kısmen değiştirdiler. Fakat Akif çok temel konularda vefatına kadar istikametinden hiç sapmadı. Zaten onun belki de en önemli yanlarından biri de buydu.

Yayınevlerinde genel yayın yönetmenliği

Akif bir dönem İnsan Yayınlarında çalıştı, 2003 yılı itibariyle Bilim ve Sanat Vakfı’nın yan kuruluşu olan Küre ve Klasik Yayınlarında yayın yönetmenliği yaptı. İnsan Yayınları ve Küre sonrasında arkasında yayınlanmış ve yayına hazır çok fazla güzel eser bıraktı.

Küre ve Klasik’e geçmeden Akif ile bizim bir gençlik sitesi girişimimiz oldu. Orhan İkiz’in de içinde yer aldığı üçlü bir kadro belli bir sermaye taahhüdü veren bir gurup arkadaşın desteği ile çalışmaya başladık. Site ortaya çıkma safhalarına geldiğinde finans kaynağı geri çekildi ve o proje akamete uğradı. Akif, Küre’ye gitti, Orhan İkiz de THY’de daha sonra Genel Müdür Yardımcılığına kadar yükselecek bir kariyere başladı.

Dünya Bülteni ve dijital yayıncılık

2006-2007 yıllarında, bir gurup arkadaşla birlikte insanlara doğru haberin sunulabilmesi üzerine istişareler yapmış ve ilk etapta bir haber sitesi kurma fikrine varmıştık. Bu esnada Küre-Klasik yayınevinden ayrılan Akif de bu işe dâhil oldu.

Bu istişareler yapılırken bir dostumuzun dikkatimizi çekmesi ile Dünya Bülteni, yeni kurulmuş ve bazı maddi sıkıntıları olan, ismi güzel, kuruluş mantığı bize kısmen uyan bir yer olarak gündemimize girdi.

Site yetkilileriyle konuşup, görüştük ve anlaştığımızı zannederek 2007 yılı Eylül ayında beraberce çalışmaya başladık. Çok iyi niyetle başlayıp kısa bir süre sonra bizi ziyadesiyle üzen bir sürecin sonunda sitenin kurucusu ile yollarımızı ayırarak Dünya Bülteni'nde Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak yayınımıza devam ettik.

Dünya Bülteni ile birlikte Akif, bu alanda yoğun bir gayret içine girdi. Sitenin dili, mevcut editörlerinin bakış açımıza adapte olması, sitenin mevcut okuyucularının bizim dilimize alışması ve ilave olarak siteye yeni okuyucu kazandırma gayretleri, bu dönemin başlıca problem alanlarıydı.

Bir abi ve bir rehber

Dünya bülteninde ilk yaptığımız şeyler, tamamen Akif'in ortaya koyduğu bir farklılık olarak düşündüğüm haber analiz bölümü ve her biri aktif ve yoğun bir şekilde işleyen aile ve eğitim, tarih ve kültür kategorileri oldu. Bunların yanında yabancı basını da yakından takip ediyor, güzel yazıları anında tercüme edip yayınlamaya gayret ediyorduk. Yazılar biriktikçe, bunları dosyalar halinde bir araya getirmeye başladık ve ileride daha planlı bir düşünce kuruluşunun temelini oluşturur ümidi ile Dünya Bülteni Araştırma Masası (DÜBAM) adı altında yayınlamaya koyulduk.

Dünya Bülteni'ni sürdürdüğümüz esnada, Akif ile yıllar önce niyetlendiğimiz fakat akamete uğrayan kültür-gençlik sitesi fikrinin de etkisiyle kültür haberlerini müstakil bir mecrada sürdürürelim düşüncesine geldik. Bu düşüncelerden dunyabizim.com doğdu. Allah'a şükür Dünyabizim, Asım Gültekin ile başladığımız yolculuğunu, sürekli yenilenen kadrosuyla sürdürüyor. Bu bünyeye bir dönem basılı yayın olarak CafCaf Mizah Dergisi de katıldı, Akif de Dünya Bülteni dışındaki işlerin tamamında, abiliğini ve rehberliğini gösterdi.

Önemli bir yaklaşım farklılığı

Haber sitesi konusunda Akif Emre ile belki en büyük ayrılığımız onun bu çalışmaları sanki kendi özgün makalesini yazıyormuş gibi değerlendirmesiydi. Benim bakış açımına göre ise ortaya çıkan ürünün başkaları tarafından da takip edilebilmesi için biraz daha geniş bir alana hitap etmesi gerekiyordu. Biraz daha detaylandırırsak; Biz birinci derecede önem vermesek de ilkesel bazda tam karşısında olmadığımız ama bizi takip eden kitle için kısmi bir değer ifade eden konulara da sitede yer verebilmeliydik. Fakat Akif bu alanın çok fazla açılmasını uygun görmüyor ve bu konuda yaklaşımında ısrar ediyordu. Onun yaklaşımının yanlış olduğu söylemezdi ama tüm bunlar nihayetinde bir tercihti. Sonuçta Dünya Bülteni'nde onun görüşünü

öne alan ama içine biraz daha benimkinin de ilave edildiği bir üslup ortaya çıktı. Onu kırmak-tansa ben de çıkana razı olmaya başladım.

Akif Emre'nin iş disiplini

Dünya Bülteni ve diğer sitelerle ilgili beraberce geçirdiğimiz dokuz yıla yakın bir sürede Rahmetli Akif'in güzel bir yönünü daha fark etmiştim. Akif çok disiplinli bir arkadaşımızdı. Yaptığımız yayın internet sitesi olmasına rağmen, pek çok kişi bu işin bir ofiste yürüdüğüne bile ihtimal vermezken, her sabah işine büyük bir ciddiyetle gelir ve saat 10.30'da haber toplantısı yapardı. Tüm editörler toplanır, gündemler tartışılır, haber ve yorumlara hangi açılardan bakılacağı müzakere edilirdi. Bu faaliyet hem yayınlarda ciddiyeti ve yaklaşım birliğini sağlıyor hem de genç arkadaşların daha iyi yetişmesine imkân veriyordu. Bu sayede dünya bülteninde bu süre zarfında bir hayli arkadaşımız yetişip farklı yerlerde hizmete devam eder hale geldiler.

Moriskoların sesi olmak

Sitelerle birlikte ufak ufak belgeseller de yapmaya başlamıştık. *Almanya'da Türk İzleri* başlıklı ilk belgeselimiz emsalleri içinde kalitesiyle ön çıktı. TRT'de oynatıldı ve Reyting ölçümlerinde ilk 100'ün içine girdi. Akif bu belgeselde ciddi ölçüde devredeydi. Fakat ondan sonra yaptığımız Almanya Treni ve Kıbrıs belgesellerinde ilgi düzeyi biraz daha aşağıda kaldı.

Burada şunu da eklemek gerekir ki, bu belgeselleri tamamen bir değer, bir yaklaşım veya bir bakış açısı aktarımı olarak görüyor ve öylece ilgileniyorduk. Oynattığımız yerlerden de para talep etmiyorduk.

Derken 2011 itibariyle “Elveda Endülüs Moriskolar” başlıklı belgesel çalışmasına başladık. Dünya Bülteni'ne de yıllardır destek olan iş dünyasından arkadaşımız ile bir Endülüs seyahatimiz oldu. Orada film ve prodüksiyon işleri de yapan ve dedeleri Moriskolara kadar uzanan bir aile ile görüştük. Onları detaylı dinledik. Bu seyahat, Endülüs ile ilgili yapılacak bir çalışmanın merkezini oluşturmuştu. İstanbul'a gelince Akif'e gelişmeleri anlattım. Kendisi de zaten Endülüs konusunda özel ilgisi olan bir kişi idi ve “Bu belgeseli ben yapmak isterim” dedi. Ondan daha iyi kimi bulabilirdik ki...

Adım adım Endülüs

Dünya Bülteni'ndeki çalışmalarını yanında bu işe de soyundu. Belgeselin teknik yönünü yapan Yedirenk'teki arkadaşlarla beraber bir kere daha bölgeye gittik. Adım adım dolaştık. Endülüs'ten çekilme süreci ve kalanların gördüğü zulüm bizleri çok etkilemişti. Akif Emre'nin birçok mecrada detaylı olarak anlattığı bir süreç sonunda, bu konuda güzel bir belgesele imza atılmış oldu.

Ön hazırlığı ve prodüksiyonu sürecinde neredeyse hiçbir masraftan kaçınılmayan bu belgesel İspanya’da ve Kuzey Afrika’da yapılan röportajlarıyla; özgün müzikleri, senaryosu ve çekimleri ile dört dörtlük bir yapım olarak ortaya çıktı (üzüldüğümüz en önemli konu, izinlerin gecikmesinden dolayı Güney Amerika’ya da gidip çekim yapamamamızdı). Tüm bunlara rağmen herhangi bir bedel istemememize rağmen maalesef bu belgeseli arzu ettiğimiz bir tarzda etkili kanallarda izleyici ile buluşturamadık.

Mali sorunlar ve ayrılık

2015 yılının sonuna geldiğimizde, 8 yıllık Dünya Bülteni macerasında önemli bir dönemece girdik. O zamana kadar herhangi bir sıkıntı yaşamadan devam eden maddi desteğin sembolik bir seviyeye ineceği ortaya çıktı. Bu durum bizi de bir hayli üzdü ve alternatif yollar aramaya itti. Fakat nedendir bilinmez, cüzi dahi olsa bir alternatif yol karşımıza çıkmadı. Yayınladığımız tercümelere, analiz yazılarında ve editör sayımızda ciddi kısıntıya gittik. Bu arada da Akif Emre’ye uygun yeni bir yer arama çalışmaları devam ediyordu.

2016 Mayıs ayının başlarında Akif’e Genel Yayın Yönetmenliği görevini üzerinden alarak, part time düzende bir ilişkiyle devam etmeyi teklif ettim: Mevcut şartlarda aklıma gelen kısmi bir çözüm önerisiydi. Bu çerçevede konuştuk, karara bağladık ve üzülen editörlerimizle paylaştık. Fakat bu hal maalesef konuştuğumuz şekilde devam edemedi. Niye etmedi veya edemedi? Bu sorunun cevabını artık bilebilmemiz mümkün değil.

Helalleşme

Akif ile son bir yılımız, geçmiş senelerin yoğunluğu ile mukayese edildiğinde çok yavan geçti diyebilirim. Ağustos ayında Hac vazifesini ifa etmek için giderken bana hakkımı helal etmemi isteyen bir mail atmıştı. Ben de cevaben Hac kararlarından dolayı memnuniyetimi ifade edip hakkım varsa helal ettiğimi ve mukabil olarak ben de helallik istediğimi ve gittiği yerlere selam söylemesini istirham ettim. Daha sonraki günlerde sadece bir-iki yerde tevafuken karşılaşıp birbirimize hal hatır sorduk.

Mayıs ayı itibariyle onun Haberiya.com adlı yeni bir site ile tekrar bu alanda çalışmaya başladığını gördüm. İçten içe de sevindim. Akif gibi bir arkadaşın hassasiyetlerine uygun bir ortamın oluşturulması hakikaten önemli bir mesele olduğundan demek ki bu özellikler karşılanmış ve yeni bir çalışmaya başlanmış diye düşünüyordum.

Vefatına dair...

23 Mayıs günü öğleye doğru onun vefat haberi geldi. Bürosuna gittiğimde ömrünü Müslümanların dertlerini dertlenmekle geçirmiş ve imkânları nispetinde Müslümanların meselelerini kitlelere duyurmak, tespit ettiği ve önemli gördüğü doğruları insanlarla paylaşmak hedefinde olan arkadaşımın, yeni bir hevesle işe koyulduğu bürosundaki cansız bedenini görmek beni çok derinden etkiledi. Bu manzaradan ilk çıkardığım ders “Hayatta şartlar ne olursa olsun

dostlar ve arkadaşlar birbirlerini daha fazla aramalı ve yıllar içinde oluşmuş irtibatları her da-
im canlı tutabilmeli” oldu.

Vefat ve cenaze sonrasında yazılan ve çizilenler bize bir önemli gerçeği daha açıkça gösterdi;
bizim mahallede insanların kıymeti maalesef hayatlarında gereği gibi bilinmiyor.

Sağlığında kısmen muhalif bir duruşa sahip olduğu için ona biraz mesafeli bakan kişi ve çev-
relerin bir bölümünün, vefatından sonra Akif ile ilgili daha farklı bir yaklaşım girdiklerini
dikkatle izledik. Bu bir hakkın teslimi mi yoksa içten içe gelişen bir vicdan azabı mıydı onu
da tam manasıyla kavrayamadığımı ifade etmek isterim.

Sahip çıkmak için çok geç kalındı

Keşke bu sahip çıkışlar sağlığında olsaydı da Müslüman camianın son dönemde yetiştirdiği
önemli bir şahsiyet, ömrünün son günlerini daha az sıkıntılı geçireydi. Bizim inancımızda
‘keşke’nin kullanılması sakıncalı bir durum olmasına rağmen, hadisenin vahametini anlatmak
maksadıyla bu kavramı kullandığım için de üzüntü duyuyorum.

Hayat her safhasıyla bir imtihan. Belki tüm bu yaşananlar bu kadar dikkat çeker bir tarzda
vuku buldu da hem Akif’in sevap hanesine daha fazla şeyler yazıldı, hem de onu izleyen in-
sanların daha fazla ders çıkartmalarına vesile oldu. Bunların hikmetini bugün bulunduğumuz
noktadan bilebilmemiz pek mümkün değil.

Sonuç itibariyle 23 Mayıs günü Hakkın Rahmetine kavuşan Akif Emre ile 35 yılı aşan bir süre
genel anlamıyla güzel bir beraberliğimiz oldu. Birbirimizi yüz yüze hiç kırmadık. Belki ufak
tefek iç burkulmalarımız olsa da bu kadar uzun bir sürede bunların vuku bulması insan tabia-
tına göre sanırım olabilecek şeylerdi.

O, devrini tamamlayıp emaneti sahibine teslim etti. Vefatı sonrası hakkında bu kadar büyük
sayıda bir insan kitlesinin hayırla bahsetmesinin inşallah onun Allah indinde de iyi bir yere
sahip olduğunu gösterdiğine inanıyorum.

Allah Rahmet eylesin. Mekânı cennet olsun. Âmin.